hüüaks üks ainus suur orel, kus üks eest mängib ja teine tagast tuult annab. Siis pidi weel üks õpetus lisaks tulema, kuda ekstajad tuuled rahwa read wõiwad segaseks ajada, nõndasamati nagu tuul lumekibemeid keerutab, aga raskus ajab lumekibemed wiimati ometi maha maa peale ja nagu see raskus lumekibemete oma tuum on, nõnda saawad ka inimesed ja rahwad, kui nad iseennast, see on oma tuume mitte ära ei salga, kui nad oma usku ei jäta, usk on ühe rahwa raskus, wiimati ikka sinna, kubu usk neid juhatab. Nad saawad oma ammu ette ära määratud kindlale sihile, ning ei kao mitte ära. —

Weel üks teine tähendus oli mul, mis ka Tartlastele tahtsin pisut ninatubakat anda —

„Ah kuule, Seva Rein, ära wane pabaks, arwasin, et kauemaks ära jääd ja enne jutu lõpetust enam tagasi ei tulegi, sellepärast panin su „tähendused“, mis sa laua peale olid unustanud, kirja ülesse“—nii ütleb mulle siin Mihkel üle õla.

So, noh bea küll siis. Ma praegu kurtsin, et mu tähendused kaduma läinud. No kuda sa nad siis ülesse pannid ja kubu kohta?

„Ma seadsin nad sinna peatükki, kus Wiiu ja oma wanematest kõnelesin; ju nad ikka nende kohta käiswad.“

Ekstitus, päris lausa ekstitus, Tartu reisiloo kohta nad käiswad; olen ju ise siin seletanud.

„Hm, siis oli mu poolt küll ekstitus. Kartsin seda ka ju ette ära, sest sinu mõted käiwad wahel sekka nii pikalt ja laialt, et sa isegi wist ei tea, kus nende ots või hakatus ja kubu kohta nad wiimati oma rändamise teel wälja tulewad, kas wilja wäljale või rabamaasse.“

Sellel, mis sa praegu kohmad, näib nagu oleks pilkamise hais juures, aga sõbra mebega ei maksa pureleda. See ju see wana paha maailma wiis on, et sõber sõpra wõib nubtlusela pilgata ja kõigiti kiusata ning narrida. Karutegusid, mis ükski wõõras ei julgeks teha, teeb sõber sulle häbenemata, sest ta on ju sõber. Sõber sõimab sind, petab sind, warastab su järelt ja jääb nubtlusela, sest ta on sõber. Sina oled mu tähendused [illegible]



wõlsil kohal tarwitanud, oled mu jutu mõnule sellega palju kahju saatnud, segad mind siis pealegi oma wabandustega, mis ometigi midagi hääks ei tee — mina pean aga sulle ikka weel lahket naerulist nägu näitama. See polnud kellegi rumal mees, kes ütles: „Hoidku mind Jumal mu sõprade eest, waenlasest saan ise jagu.“ Ma annan sinule, Mihkel, kõik heal meelel andeks, kui sa nüüd mind rahule jätad, ja kõik, mis ma siia ülesse kirjutan, sinu ja minu kasuks ning Wiiu rõõmuks trükki paned. — Sul pole waja mulle just parema õla peale, kulla Mihkel, koputada, näed, et siin käes on sulg! Pahem õla tunneb just niisama hästi su wopsusid. Mine nüüd!

Kuda nüüd lood oleks, kui ma ka kord sõbramehe poolest Mihklile ühe karutembu ära teeksin? Tema tellis mind, et ma tema ja ta Wiiu lood kõik ilusaste ära jutustaks, kuda see oli ja kuda see tuli ja kuda see sündis ja mis suur õnnetus seal juhtus ja kuda kõik silmad nutu pisaraid täis olewad!

Hm, hm, hm! Hm, hm, hm! ja weel kord hm, hm, hm! Kui ma nüüd lugu pisut muudaksin! Tema kõneleb ikka: Mina ja mina ja mina. Mina tegin, mina nägin, mina olin, mina ütlesin. Las mina kirjutan siis nüüd ka, mis mina nägin ja kus mina käisin. Eks me ole sõbrad mehed, mis tarwis mina lähen tema juttu kirjutama, eks ma wõi oma juttu just niisamati kirjutada?

Waat, sedawiisi oli see lugu: Kaldaro külas, mis praegu Tapa raudteest kakskümmend wersta õhtu pool seisab ning mis Grenzsteini uue kaardi peal mitte leida pole, sest et tal uus nimi, olewad juba enne minu mälestust kaks kuue päewa kohta ja üks kuue päewa koht. Kaks neist seisewad wastakute üle tee, üks mäe all, teine poolest saadik mäe weerul, poolest saadik mäe peal. Esimest hüüti alipereks eht ka allmäe taluks eht kõige uuema nimega Aalme talupereks; teine oli ülewalt pere eht pealmäe talu eht kõige uuema nimega Pealme talupere; ja see kolmas oli mete talu. Kolme talu peale oli kuus last olemas. Iggs peres kaks last, ikka üks oma ja üks kaswandik. Kuda need kolm kaswandiku siia kolme peresse olewad sattu-

Eesti rahwa kasuline Kalender 1885, lk. 27